Испит из Релационих база података, септембар 2 2020. год. (И смер)

Број индекса	Име и презиме							

Задаци се раде 240 минута. Максималан број поена је 70. Број поена на испиту се израчунава тако што се саберу освојени поени по задацима, збир подели са два и заокружи. Број поена по задацима је:

Задатак	1	2	3	Збир 1-3		4	5	6	7	Збир 4-6		Укупно
Максимално	14	16	20	50	Збир/2	15	15	30	30	90	Збир/2	
Освојено												

- 1. Написати SQL упит којим се издвајају информације о студентима који су положили предмет чији назив почиње на прво слово њиховог презимена у испитном року који почиње на прво слово њиховог имена при чему никада нису пали предмет чији назив има исто онолико карактера колико и место њиховог рођења. Издвојити индекс, име, презиме студента, као и место рођења. Резултат упита приказати у опадајућем редоследу у односу на места рођења.
- 2. Написати SQL упит којим се за сваки пар ниво квалификације и смер са тог нивоа издвајају:
  - назив нивоа;
  - степен студија;
  - назив смера;
  - број бодова потребних да би студент дипломирао на смеру;
  - број студената који су икада уписали тај смер;
  - проценат оних који су дипломирали;
  - проценат оних који су се исписали;
  - проценат оних који су положили бар пола бодова предвиђених смером.

За сваку недостајућу вредност приказати 0.

- 3. (a) Написати SQL наредбу за прављење табеле *obavezni_statistike* која ће садржати статистике о полаганим испитима из обавезних предмета. Колоне табеле су:
  - *id obaveznoq* идентификатор обавезног предмета;
  - *id smera* идентификатор смера на коме је предмет обавезан;
  - *prosek* просечна оцена добијена на положеним испитима из тог обавезног предмета, а које су полагали студенти тог смера;
  - *prolaznost* проценат положених испита у односу на број пријављених испита из тог обавезног предмета, а које су пријавили студенти тог смера;
  - br 10 број испита студената тог смера положених са оценом 10 из тог обавезног предмета.
  - (b) Написати SQL наредбу која у табелу *obavezni_statistike* уноси податке о смеровима на основним студијама и њиховим обавезним предметима. Унети идентификатор обавезног предмета, идентификатор смера, просек и пролазност.
  - (c) Написати SQL наредбу која мења садржај табеле obavezni statistike тако што
    - за смерове и обавезне предмете о којима постоје подаци у табели *obavezni_statistike* ажурира број испита положених са осеном 10;
    - за смерове и обавезне предмете о којима не постоје подаци у табели *obavezni_statistike* уноси идентификатор обавезног предмета, идентификатор смера, просек и број испита који су положени са оценом 10.
  - (d) Написати SQL наредбу која из табеле *obavezni_statistike* брише податке о обавезним предметима и смеровима за које важи да је поништено више од 5 испита из тог предмета које су полагали студенти тог смера.
  - (e) Написати SQL наредбу за брисање табеле obavezni statistike.

- 4. a) Детаљно описати ANSI/SPARC архитектуру базе података.
  - б) Шта је релациона алгебра? Која је њена сврха у контексту релационих база података?
  - в) Наведите интуитивну дефиницију операције потпуног спољашњег спајања, као и случајеве у којима има оправдања за њену примену.
- 5. a) Дефинисати кориснички дефинисан тип података UGAO који представља могућу величину угла у троуглу.
  - б) Дефинисати кориснички дефинисану функцију чији су аргументи оштар угао у правоуглом троуглу и величина катете наспрам тог угла, а вредност величина хипотенузе тог правоуглог троугла. Аргумент који представља угао је типа UGAO (тип који је дефинисан у делу а)).
- 6. Нека је дата релациона променљива $R = \{A, B, C, D, E, F, G\}$ и скуп F Φ 3:
  - 1) $A \longrightarrow CD$
  - $2) B \longrightarrow AB$
  - 3) $AC \longrightarrow E$
  - 4) $DE \longrightarrow B$
  - 5) $CF \longrightarrow G$
  - 6) $C \longrightarrow F$
  - а) Одредити нередуцибилни покривач скупа функционалних зависности F.
  - b) Одредити све кандидате за кључ релације R.
  - в) Испитати да ли је релација R у BCNF и декомпоновати је ако није. У случају да се врши декомпозиција да ли добијено решење доводи до губитка информација и (не)очувања скупа Φ 3? Образложити одговор.

ОБАВЕЗНО ОБРАЗЛОЖИТИ СВЕ СВЕ КОРАКЕ У РАДУ. Навођење само резултата појединих корака (нпр. затворења скупа атрибута без објашњења поступка како се до њега дошло) неће бити признато као делимично урађен задатак.

- 7. а) Шта је референцијални циклус? Којим SQL наредбама може да се направи? Да ли је могуће направити референцијални циклус користећи табеле у студентској бази? Ако је одговор потврдан наведите SQL наредбе којима се формира циклус, а ако је одричан објасните зашто није могуће направити такав циклус са постојећим табелама.
  - б) Шта значи принцип релационог затворења. Наведите његове последице.
  - в) Написати рекурзиван SQL упит који издваја називе, семестар у коме се слушају и број бодова свих предмета који су предуслов за полагање испита из предмета Истраживање података 1.

Упутство:

Направите нови директоријум на Desktop-у чије је име облика **rbpsep2.***brojIndeksa.ime.prezime*. Нпр. студент Марко Марковић са бројем индекса 125/2017 треба да направи директоријум *rbpsep2.2017125.Marko.Markovic*. У том директоријуму оставите решења задатака. Решење сваког задатка оставите у посебној датотеци. Датотеке са решењима назовите редним бројем задатка (нпр. 1.sql, 2.sql ...).

За сваки задатак оставите тачно једно решење, у супротном задатак неће бити прегледан.

Задаци 1-3 се решавају над базом података *vstud*, а 4-7 над базом података *mstud*.

Синтаксно неисправна решења за задатке 1-3 носе 0 од предвиђеног броја поена. Грешке у решењима задатака 4-7 које показују непознавање испитне материје повлаче 0 поена на комплетном задатку.

Дозвољена литература се налази у директоријуму /home/ispit/Desktop/Materijali/rbpKnjige.